

«Ο Όρθρος» στο επίκεντρο της Ιερατικής Σύναξης της Ιεράς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης

[Μητροπολιτικό Έργο](#) / [Ι.Μ. Νέας Σμύρνης](#)

Η τέταρτη [Ιερατική Σύναξη](#) των Κληρικών της [Ιεράς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης](#) πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα του Ιερού Ιδρυματικού Ναού του Αγίου Ανδρέου στη Νέα Σμύρνη το απόγευμα της Πέμπτης, 9 Ιανουαρίου 2025.

Ομιλητής ήταν ο Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Βασίλειος Γιαννάκας, Προϊστάμενος του Ιερού Ναού Αγίας Κυριακής Παλαιού Φαλήρου, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: «Ο Όρθρος (Β΄)».

Τη Σύναξη άνοιξε με την προσφώνησή του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας

Σμύρνης κ. Συμεών, ο οποίος έδωσε ευθύς τον λόγο στον ομιλητή για να αναπτύξει το θέμα του. Ο ομιλητής ξεκίνησε την εισήγησή του αναφέροντας πως η ακολουθία του Όρθρου αποτελούνταν αρχικά από ψαλμούς, ωδές, αναγνώσεις και ευχές. Κατά τους τρεις πρώτους χριστιανικούς αιώνες εξελίχθηκε από τους μοναχούς, ιδιαίτερα τους ιεροσολυμίτες, και εισήχθη στο Ναό της Αναστάσεως. Στη συνέχεια διαδόθηκε από τους προσερχόμενους σε αυτόν προσκυνητές σε όλο τον χριστιανικό κόσμο. Από τον 7ο αι. παγιώνεται η τυπική διάταξη του Όρθρου στις μονές και τους ναούς, με τις ανάλογες προσαρμογές και τυπικές διατάξεις που προβλέπονται ανάλογα με την ημέρα και την εορτή.

Στο πρώτο μέρος ο π. Βασίλειος εστίασε στο περιεχόμενο και τη θεματική του Όρθρου. Η ακολουθία του Όρθρου είναι μια δοξολογία και ευχαριστία στον Χριστό. Επίσης είναι μια παράκληση προς τον Κύριο με την ανατολή της καινούργιας ημέρας. Συγχρόνως είναι η καλύτερη πνευματική προετοιμασία για τη Θεία Λειτουργία, που θα επακολουθήσει μετά το πέρας της ακολουθίας του Όρθρου. Ο Όρθρος είναι μία ακολουθία δοξολογίας και ευχαριστίας προς τον Θεό, που αξίωσε τον άνθρωπο να διέλθει τη νύχτα και να δει και πάλι το φως της ημέρας, που είναι τύπος του αληθινού φωτός, του Χριστού. Επίσης είναι μία δέηση για την ευλογία των έργων του ανθρώπου, που θα πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια της ημέρας. Κατά τις ημέρες δε που η Εκκλησία τιμά Αγίους ή ενθυμείται γεγονότα από τη ζωή του Χριστού ή της Παναγίας, ο Όρθρος εμπλουτίζεται με ύμνους που τιμούν και υμνούν τα εορτάζοντα πρόσωπα ή παρουσιάζουν τη σημασία για τη ζωή της Εκκλησίας και του πιστού των γεγονότων που εορτάζονται.

Στο δεύτερο μέρος ο π. Βασίλειος αναφέρθηκε στους τύπους του Όρθρου. Υπάρχουν τρεις τύποι Όρθρου: α) Της Κυριακής· β) των Δεσποτικών, Θεομητορικών και των εορταζομένων Αγίων εορτών· και γ) των καθημερινών. Του Όρθρου προηγείται ο Εσπερινός, το Απόδειπνο και το Μεσονυκτικό.

Στο τρίτο μέρος ο π. Βασίλειος επικεντρώθηκε στην τυπική διάρθρωση της ακολουθίας του Όρθρου: «Ευλογητός ο Θεός...», [Τρισάγιον, «Κύριε ελέησον» (12άκις)· «Δεύτε Προσκυνήσωμεν...», Τρισάγιον, «Σώσον Κύριε...»· Εξάψαλμος: Ψαλμοί 3, 37, 62, 87, 102, 142· Ειρηνικά· τα αντίφωνα «Θεός Κύριος...» (τετράκις). «Ευλογημένος ο ερχόμενος...» – Ευλογητάρια (τετράκις)· Απολυτίκια. Καθίσματα του Ψαλτηρίου· Αντίφωνα των Αναβαθμών, Προκείμενο, «Του Κυρίου Δεηθώμεν» με το Εωθινό Ευαγγέλιο, Θεοτοκίο, Δοξαστικό. Ο 50ος Ψαλμός της Μετανοίας («Ελέησόν με ο Θεός...»), Δοξαστικό, Θεοτοκίο «Σώσον ο Θεός...»· Ο Κανόνας (εννέα ή τριών ωδών)· καταβασίες· η θ' ωδή της Θεοτόκου· Εξαποστειλάρια· Αίνои: Ψαλμοί 148 «Αινείτε τον Κύριον...», 149, 150 «Αινείται τον Θεόν... Πάσα πνοή...»· οι τελευταίοι 4, 6 ή 8 στίχοι έχουν στιχηρά – Δοξαστικό, Θεοτοκίο· Δοξολογία Μεγάλη ή Μικρή – Εκτενής Δέηση – Πληρωτικά· Απόστιχα Αίνων, 3 ή 4 με Δοξαστικό και Θεοτοκίο· «Αγαθόν το εξομολογείσθαι...» και Τρισάγιο (μόνο στη Μικρή Δοξολογία)· Απολυτίκιο, Εκτενής Δέηση, Απόλυση.

Στο τελευταίο μέρος της εισήγησης ο π. Βασίλειος συνέστησε το «Σύστημα Τυπικού των ιερών Ακολουθιών του όλου ενιαυτού», συνταχθέν υπό του π. Κωνσταντίνου Παπαγιάννη (εκδ. Αποστολικής Διακονίας), καταθέτοντας ποιμαντικές προτάσεις για την ενεργέστερη και συνειδητότερη συμμετοχή των πιστών στην ακολουθία του Όρθρου, την οποία διαδέχεται η Θεία Λειτουργία και έπονται οι ακολουθίες της Α΄ Ώρας, της Γ΄ Ώρας, της ΣΤ΄ Ώρας, των Τυπικών και της Θ΄ Ώρας.

Στο τέλος της Ιερατικής Σύναξης ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης κ. Συμεών ευχαρίστησε τον ομιλητή και ακολούθησε συζήτηση για το εν λόγω θέμα, καθώς και για ειδικότερα σχετικά ζητήματα.

